

in dienst des
onder ons
der, die rijk
de weduwe
ten!
kerk in N. A.
p. Secr.
Klaarbamer
gande artikel
door andere
n te worden:
aan 't ver
aan 't ver
n niets kom
oe wat terug
nbliek met je
n overhoop
acht maakt,
ge omgeve
teft gewoon
gewend. Wat
dat 't nieuwe
te denken.
edachtengang
recht, waar
en geschied
en tijd precie
en komen te
aar je te het
eet zijn. En
n in je huis
nasten overal
in handen
ringen geeft.
te huis 'ge
wordt je zoo
Er is geen
ma op je ge
voor handels
trekking, die
e plaats heeft.
hebben hier
vreemdeling
un, noch een
hebben hier
e pinnen ook
e we ons ook
lag en arbeid
n, de groote,
n instemmen
nende.
stenschap, de
aan tweeën
d, vaderhuis
een zientlijk
vergaankelijk
egenwoordig,
n bekende,
n nog als een
meerdere.
te worden er
leuwe, hemel
teelstellen.
n al eeuwig
epende denken
n staat, om
heerlijkheid,
naderast, dat
en is, is daan
en heeft, de
und, dit huis,
a we ons zoo
is, naar dat
en buiten
og moeilijk
i, somerschen
lijke windjes,
Jan is de ver
de. Er moet
dan ook wel
een feitelijk
n ware ons
kan dragelijk
chte verhuis
t. Rond en
t verhuisen
rust komen
n zijn.
woning kan
nijn Herder,
n of 't moet
ep ik tot U,
t ter rechter
t mij kenne
nand zorgde
gunste Gods
t groote ver
n menschen
nen gegaan
n rusten de
e on eeuwig
lingschap in
n thuis,
wereld toch
onstenaar en
n menschen
te naakt! Vol
a nog maar
n. Zij is nog
n lichaam,
n verdonkerd.
nog zag het,
erheid heeft
volk zijner
n, och dat is
ik pas niet
nsten stand
elijk palcia.
n. Zijn
ele persoon,
als spracht.
kon er niet
orden selve
an binnen
gers, hemel
en ander
nig paleis
beele stap.
bij Saul
ar gebeurd,
Hij is groot
t zijn, wat
ren, in den
ooveel, dat
het is bij
dingen zijn
niet; als je
aan wordt
ere achen,

in de raadsalen, waar de uitverkorenen des volks de wetten maken, en in de rechtsalen, waar de besten des volks geset zijn, om de wetten te handhaven, als je let op de uitingen der geesten in kranten en boeken, in beeld en muziek, — als je gadeslaat het verzet, dat bijv. nu in ons vaderland opkomt tegen 't woord, 't gezag, 't recht van Christus, dat ons christelijk ministerie met zoo wijs en voorzichtig beleid in bestuur en wetgeving doet uitkomen, — dan wordt je als christen bij oogenblikken bang, — en dan zeg je, ach zal ooit het koninkrijk Gods komen! Hoe zal ooit satan voor goed en geheel uit de gesloten heerschappij worden gestooten! Ach, wanneer zal het met der daad voor allen blijken een leugen te zijn, als de duivel zegt: dat hij te beschikken heeft over de koninkrijken der aarde en derzelver macht en eer en heerlijkheid; dat ze hem zijn gegeven; en dat hij ze geeft, wien hij wil, die hem aanbidt en dient!

Ach, wanneer!

Bij den mens is dit onmogelijk. De sterkste, de wijste, de aannemlijkste, is nog enkel ijdelheid. Hij zelf is 'gras' en al zijn voortreffelijken zijn een veldbloem! Neen geen Samuel, geen David, geen Elia, geen Jeremia, geen Petrus, geen Paulus; geen Luther, geen Calvin; geen Groen v. Prinsterer, geen Kuyper, — neen geen mens kan dat onmogelijke tot stand brengen. En... toch... de profeten en apostelen waren ook menschen, — en zij wij worden gebouwd op het fundament der apostelen en profeten!

Menschen vermogen alle dingen, dingen die te groot en te wonderlijk zijn voor een menschen, — maar voor Christus die mij kracht geeft!

O mijn vrienden, het komt er maar op aan, of we waarlijk kunnen zeggen: Ik geloof in God!

In God, die — en zoals — Hij is en zich openbaard heeft in zijn Woord.

In God, — den Vader — den God des raads — den Schepper.

Zoo zij kunt gelooven, alle dingen zijn mogelijk denzegen die geloofd!

Alle dingen, ook dat wij als burgers in den hemel zullen wonen. Ook dat het Koninkrijk Gods komt op aarde. Ook dat de Eerste Kamer de Wet op 't Hooger Onderwijs aanneemt. Ook dat ons Christelijk Ministerie nog lang aanblijft tot rijken regen voor Oranje en Nederland.

Maar ach niet waar, dat kunnen gelooven. Wat ligt vaak ons geloof onmachtig neer. En dan worden we verschromt, dan zijn we bevreesd en bevende. Hoe gedurig moeten we bidden: ik geloof, Heere kom mijn ongelof te hulp; — of: overmeester ons 't geloof!

O mijn vrienden, sterke de Heere in U en mijn en in al zijn volk dat vermogen om te gelooven, en geve Hij ons oefening in 't gelooven, dan reizen we onzen weg met blijdschap en dan zullen we in 't einde verhuizen met Psalm 23 in het 't hart en op de lippen.

Zoo richt uit de nooden van het aardse leven de blik zich omhoog naar de bergen rondom Jeruzalem, vanwaar alleen onze hulpe komen kan.

En zij die gelooven haasten niet.

Gods raad zal bestaan, en Zijn welbehagen zal geschieden, hoe donker soms de toekomst ook schijnen moge.

Dat te weten geeft kracht voor de levensstaak, die God de Heere ons heeft opgelegd.

Totdat de dag komt, waarop het Vaderhuis in de hemelen zijn poort ook voor ons ontsluit.

Officiële Berichten.

Particuliere Synode van Noord-Brabant en Limburg

De particuliere Synode van N.-Brabant en Limburg zal vergaderen op 8 Juni a. s. te 's-Hertogenbosch.

Stukken voor het agendum worden ingewacht tot uiterlijk 20 Mei.

Namens den kerkeraad der roepende kerk:

J. M. MULDER, v. d. m.

's-Hertogenbosch, 26 April 1904.

Door het vertrek van den Weleerwaarden heer Ds. H. Hangelbroek naar Borge is het adres van den raad der Gereformeerde kerk te Vijfhuisen W. Rip, IJweg, Haarlemmermeer.

Namens den kerkeraad:

W. Rip, scriba.

DUISBURG.

In dank ontvangen: Van H. te O. f. 10; van de Geref. kerk van Dokkum A. f. 10; Abusief vermeld: jaarlijkse gift van Scherpen zeel, moet zijn gift. Dringend wekken we de Geref. kerken op, hun antwoord der commissie te doen geworden, opdat Duisburg met de beroeping van een predikant moge beginnen!

A. VAN DER SLUJS.

Renkum, 26 April 1904.

AGENDUM

voor de Provinciale Diaconale Conferentie der Gereformeerde Kerken in Zuid-Holland, te houden te Rotterdam, op Donderdag 5 Mei 1904, in het Kerkeraadsgebouw aan de Ammanstraat No. 25.

Als Adviseurs stellen zich bereidwillig beschikbaar de WelEerw. Heeren Ds. J. J. Miedema en S. Oudkerk, Predikanten te Rotterdam (Charlois en Kralingen).

In het Moderamen hebben zitting de Brs: S. Zwart Jr., (Rotterdam A) Voorzitter; A. Capelle, (Maassluis B) Assessor; W. H. Houtman, (Rotterdam B) 1e Scriba; J. van der Knaap, (Vlaardingse A) 2e Scriba.

a. Opening der Vergadering ten 10 ure precies. b. Lezing der Notulen van de vorige conferentie c. Mededeelingen. d. Voorlezing der Presentielijst. e. Bepaling van tijd en plaats der volgende Conferentie. f. Behandeling der ingekomen vragen. g. Pauze van 1 1/2 tot 2 1/2 ure. h. Sluiting ten 4 1/2 ure.

Te behandelen Vragen.

1. Is het gewenscht en ook mogelijk, voor deze Provincie eene stichting in het leven te roepen tot verzorging van ouden dagen?

Leiden A.

2. Wat kan de Diaconie doen ten opzichte van onverzorgde kinderen?

Wat wordt in dit opzicht door de Diaconie gedaan?

Rotterdam A.

3. Is de diaconale hulp naar eisch besteed aan een jeugdigen broeder, (weduwenaar met vier kinderen) die de opvoeding der kinderen verwaarloost, zichzelf aan den arbeid onttrekt en de gewone goddiensttoefeningen zelden bijwoont, of zijn hier andere wegen in te slaan, die nuttiger voor persoon en huisgezin kunnen zijn.

Stichtrecht.

4. Is eene Diaconie gerechtigd, ingeval eene weduwe, geen lidmaat zijnde, uit gemakzucht en onverschilligheid haar jonge kinderen (allen doopleden) lichamelijk en geestelijk verwaarloost, — indien zij na aanhoudend vermaan zich niet betert — ten slotte aan zulk een gezin zich te onttrekken.

Charlois.

5. Hoe moet een arme gemeente handelen als er zieken zijn, die soms verpleegd moeten worden in een gesticht?

Portugant.

4. Hoe denkt de Conferentie over het vraagstuk: Is het de roeping onzer Diaconen, om — daartoe bij machte zijnde — te allen tijde de schulden van onvermogen broeders (de arme leden der kerk) te betalen?

Zoo ja, welke bedingen is het dan raadzaam, daarbij te maken; indien neen: kan het dan bij uitzondering ook geschieden en door welke omstandigheden wordt dan de grens bepaald?

Charlois.

5. Hebben op het terrein der ziekenverpleging de Kerk als Instituut en als Organisatie beiden een roeping te vervullen? Zoo ja, is er een grens aan te geven voor beider arbeid?

Rotterdam B.

5a. De Zuid-Hollandse Conferentie sprekende de wenschelijkheid uit van het stichten van een Sanatorium voor on- en minvermogen liders aan Tuberculose; noodige voorts een der kerken dezer provincie uit om het initiatief daartoe te nemen en roepde daarvoor de medewerking aller kerken in, opdat langs dezen weg het Diaconaat zijn roeping tegenover deze ellendigen zal kunnen betrekken.

Rijswijk.

6. Zouden classieke conferenties niet de voorkeur verdienen boven provinciale vergaderingen?

Charlois.

7. De Conferentie richtte tot de samenstellers van het jaarboekje en het handboek der Gereformeerde Kerken het verzoek, bij volgende uitgaven dier geschriften zoo mogelijk ook de adressen te vermelden van de diaconen der Gereformeerde Kerken in Nederland.

Regelings Commissie.

NB. Den Diaconen wordt dringend verzocht aan deze Conferentie deel te nemen; wij noemen hen alom uit, vóór 1 Mei aan den laatst ondergetekende op te geven de namen der afgevaardigden.

Toegang tot de Conferentie hebben alle Diaconen, Dienaren des Woords, Ouderlingen en Leden der Gereformeerde Kerken.

Aan de Dienaren des Woords wordt vriendelijk verzocht, in het openbaar gebed bij de samenkomsten der gemeente op Zondag 1 Mei den zegen des Heeren over de Conferentie af te smeken.

Namens de Diaconen der

Gereformeerde Kerken van Rotterdam A en B,

De Regelings Commissie:

J. BAKKER Pz.,

W. H. HOUTMAN,

M. STEEVENS,

P. VISSER,

S. ZWART JR.,

L. MEESTERS,

Gerard Scholtenstraat 59.

Rotterdam, April 1904.

Kort verslag van de vergadering der Classis Amersfoort, op 12 April 1904.

1. Ds. den Hengst, naar toerbeurt praesideert, opent de vergadering, door te laten zingen Ps. 133: 1, te lezen 1 Cor. 13 en voor te gaan in den gebede.

2. De lastbrieven worden na onderzoek in orde bevonden en al de kerken zijn wetig door hunne afgevaardigden vertegenwoordigd.

3. De notulen der vorige vergadering worden goedgekeurd en de ingekomen stukken gelezen en behandeld.

4. De vacature beuten worden aldus geregeld, dat de kerk van Maartensdijk in Mei zal worden gediend door Ds. de Bruin, en die van Renswoude in Mei door Ds. Gispens en in Juni door Ds. den Hengst.

5. Eene commissie, benoemd tot nasien der kas voor Hulpbeh. studenten, rapporteert, dat alles in orde is bevonden, waarna de penningmeester, onder dankbetuiging voor zijn gehouden beheer, wordt gedecchargeerd.

6. Met medewerking der Deputaten naar art. 49 D. K. O., wordt aan Ds. Vissink van Westbroek, met ingang van 1 Mei s. s. eervol emeritaat verleend, wegens lichaamszwakte.

7. Aangenomen wordt een voorstel van de kerk van Baarn, om 'hetgeen de classis jaarlijks noodig heeft, tot het voldoen van hare verplichting jegens de Emeriti, enz., der classis, voortaan ook door overslag over de kerken te verkrijgen.

8. De classis besluit den maatschap, waarnaar de omslag over de verschillende kerken geheven wordt, te herzien, en de commissie, die dien aangaande een voorstel bij de kerken zal rondzenden, dient rekening te houden met het zielelental, de ontvangsten en uitgaven, de collecte, en schuld en bezit van de verschillende kerken.

Ds. Bolwijn, Ds. Donner en Oud. Kerkhoven, worden tot leden deser commissie aangezezen.

9. Bij de rondvraag naar art. 41 D. K. O., worden de gevraagde adviezen gegeven en een voorstel van Ds. den Hengst: 'de classis Amersfoort verzoekt aan de prov. synode van Utrecht om aan de e. k. Generale synode te vragen, of in art. 93 der acta van 1896, onder de uitdrukking: 'bij volharding in hunne ongehoorzaamheid de wettige kerkelijke censuur toe te passen', — te verstaan zij, dat men in die toepassing ten slotte doorgaat, tot afsnijding met het formulier van den ban', — zal naar de prov. synode worden doorgezonden.

10. De consuleschappen worden geregeld en tot afgevaardigden naar de prov. synode gekozen de broeders: Ds. Donner, Ds. Gispens, oud. de Kuyg en oud. Ruitenberg primi; Ds. Koppe, Ds. Teerink, oud. Kerkhoven en oud. Duynt secundi.

11. De missive van Deputaten der Generale synode, in zake eene nieuwe regeling van de verzorging der Emeriti, enz., wordt in behandeling genomen. Het blijkt dat 9 kerken eene nieuwe regeling voor de verzorging van art. 13 D. K. O. gewenscht en noodzakelijk achten, terwijl 4 kerken er zich tegen verklaren.

De gestelde vragen worden beantwoord en enkele wenken der deputaten ter overweging aanbevolen.

12. Het voorgestelde concept van samenwerking met de kerk van Utrecht, in den arbeid der Zending, wordt met eenige wijzigingen aangenomen. Ds. Gispens wordt als deputaat voor de Zending gecontinueerd, met Ds. Donner als secundus, en de jaarlijkse bijdrage van vroeger, ook voor het vervolg toegezegd.

13. In verband met een vroeger genomen besluit, om op de Juli classis een onderwerp te behandelen in betrekking tot den geestelijken welstand van de kerken der classis, neemt Ds. Bolwijn op zich, om alsdan de bespreking in te leiden over het Avondmaal.

14. De kerken van Amersfoort A en B worden aangewezen om de volgende vergadering samen te roepen.

15. De assessor, Ds. Donner, sluit met dankzegging.

Namens de classis,

H. DE BRUIN, h. t. scriba.

Buitenland.

Duitschland. Een nieuw Lutherisch maandschrift.

Het is menigen niet bekend, welke pogingen Calvijn in het werk stelde om in kerkelijk verband met de Lutherischen te leven. Zijne pogingen mislukten. Toch heeft van lieverlede de legende ingang gevonden, dat Calvijn de man geweest is, die zoo onverdraagzaam moge lijk was tegenover hen, die niet geheel eenstemmig met hem dachten. Uit de historie blijkt het tegendeel. De Lutherischen deden alle pogingen, om tot eenheid te geraken, mislukken; zij stuitten af op de onverschilligheid van Lutherische zijde.

Dit kwam ons opnieuw voor den geest toen wij lazen dat in April de 'Lutherische Rundschau', Monatschrift für Wahrheit, Recht und Freiheit in der Lutherische Gesamtkirche Deutschlands, is verschenen.

Het deed ons aangenaam aan, te vernemen, dat men van Lutherische zijde het recht en de vrijheid van alle Lutherische kerken zoekt te verdedigen, welke volgens onze overtuiging en door de mannen der wetenschap en door de overheid gekrenkt worden. Ook is het een blijvend verschijnsel, dat er voor geijverd wordt dat het eigenaardige der Lutherische kerk bewaard blijve en niet verloren ga onder het streven naar eene Unie, waardoor het verschil tusschen de Gereformeerde en Lutherische confessie voor onwezenlijk verklaard wordt.

Daarom doet het ons te meer leed, dat het nieuwe Maandschrift zijn geslacht niet tegen het ongelooft dezer dagen, maar tegen de Gereformeerde kerk richt. In het eerste nummer van genoemd maandschrift wordt een artikel gewijd aan de tegenwoordig drukbesproken vraag, of men bij het heilig Avondmaal, tot vermindering van mogelijke besmetting, niet ieder die aansit een afzonderlijke kelk zal geven. Er wordt betoogd, dat de moderne Theologie den Bijbel als Gods woord loochent. Als noodzakelijk gevolg daarvan is, dat men in plaats van het bevel: 'drikt allen daaruit', daarvan stelt: 'een ieder drinke voor zich alleen.' En daarop gaat de schrijver voort: 'Gelijk alle afdwalingen der zuivere Evangelische leer, zoo is ook deze vernieling van het heilige Avondmaal van de Gereformeerde kerk uitgegaan. Amerikaanse Methodistten hebben de treurige eer, het eerst aan de viering van het Sacrament, gelijk de Heere het ingesteld en gewild heeft, te tornen en het gemeenschappelijk drinken uit een beker, hetgeen een wezenlijk bestanddeel van het heilig Sacrament is, af te schaffen. Gelijk zoo dikwijls, is ook deze Gereformeerde afdwaling helaas door onbesliste, onklare en halfgeloovige Lutherischen opgegrepen.'

Wij houden er ons van overtuigd, dat men hierdoor tegen de liefde en tegen de waarheid zondigt. Dat de aanklacht in strijd is met de waarheid, blijkt uit het feit, dat in het rationaalisme van de 18de eeuw, de dwalingen der Tubinger school, en de Vermittlungs-theologie der 19de eeuw, van uit het Lutherische Duitschland, in andere landen is geïmporteerd. De Gereformeerde Avondmaalsformulieren bewijzen den duidelijkste, dat het gemeenschappelijk drinken uit een beker dient tot teken van de gemeenschap aan Christus en van de gemeenschap van de leden van Christus' kerk onderling. Het geschrift, getiteld: 'Das Bûchlein vom Brodbrechen', dat in het laatst der zestiende eeuw verscheen, bewijst ten duidelijkste, dat de Gereformeerden, meer dan de Lutherischen, ijverden voor het bepalen, dat men niet het minst in zake het bedienen der Sacramenten, moest terugkeeren tot hetgeen de Schrift leert.

Japan. Twee geschriften over Japan.

Het eerste geschrift is van de hand van een Japanner Kanao Utschimura, die als Christelijk leeraar in een voorstad van Tokio arbeidt, en daar onafhankelijk van anderen zendingsarbeid werkt voor de verbreiding des Evangelies. Hij geeft een tijdschrift in het Japansch uit, dat tot onder draagt: 'pro Christo et Patria'; hetwelk alle volksklassen ook door Boedhistische priesters gelezen wordt. Hij schildert ons hoe bij als leerling van de hogeschool voor landbouw te Sapporo kennis maakte met het Christendom. De geheele hoogste klasse der inrichting werd door een Amerikaansch leeraar in de natuurwetenschappen voor het Christendom gewonnen. De macht der publieke opinie op de school, dwong hem bijna tegen zijn zin zijnerzijds, een Christen te worden. Daarna werd hij in 1877 een der ijerigste leden van den 'Bond van belijders van Jezus'; dertig leerlingen behoorden daartoe. Zeer ver blijde hij zich in de leer dat er slechts één God is, in tegenstelling met de afgoden van het heidendom, wier straffen hij te voren zoo vreesde. De jonge studenten kwamen regelmatig samen, bezochten eenmaal eene Christelijke godsdienst-oefening te Tokio en waagden het in 1882 ten koste van vele offers, eene onafhankelijke gemeente te stichten. Daarna ging Kanao de wijde wereld in om de pijnlijke leegte, die hij nog altijd in zijn binnenste gevoelde, te vervullen. Hij leerde het Christendom in Noord-Amerika kennen, en deed dikwijls daarbij smartelijke ervaringen op; hij zag de macht van het geld en de vooroordelen der Amerikanen omtrent de rassen, waaronder hij, als Mongool, veel te lijden had. Eindelijk werd hij ziekenverpleger in een hospitaal, leerde daar de praktijk van het Christendom kennen en ten slotte vond hij aan de hogeschool te Amherst in Nieuw-Engeland datgene wat hij zocht. Na volbrachte studie in de godgeleerdheid, keerde hij naar Japan terug, waar hij tegenwoordig nog met zegen arbeidt. Hij zegt zelf: Ik had gevonden wat ik verlangde: Christus den Joden een ergernis, den Grieken eene dwaasheid. Geen wijsbegeerte of Theologie kan in de geschiedenis der menschheid zijne plaats innemen; ik schaam mij het Evangelie van Christus niet, want het is een kracht. Gods tot zaligheid, een iegeljk die geloof.'

Het tweede geschrift is van Münzinger en handelt over Japan en de Japanners. Hieraan ontleenen wij het volgende: Het Christendom werd het eerst in Roomschen vorm in Japan gebracht. De jesuïeten maakten eene menigte bekeerlingen. In 1637 kwam de reactie. Duizenden Japanners, die tot het Christendom waren overgegaan, werden gedood, de zendingen weggejaagd en het land voor vreemdelingen gesloten. Eerst in het midden der 19de eeuw kwam het tot een handelsverdrag met de Vereenigde Staten (de schrijver schijnt niet te weten, dat ons land reeds lang te voren tot Japan in betrekking stond) en in 1867 en 68 had de groote paleistevolutie plaats, die in het jaar 1889 tot het invoeren van een constitutioneel Keizerschap leidde, naar het model

der Europeesche rijken. Van 1873 tot 1889 maakte het Christendom groote vorderingen in Japan. In 1875 stichtte Nishina de eerste Christelijke hogeschool te Hiogo. De Amerikaanse kapitein Jones evangeliseerde met goed gevolg in vele kringen werd het Christendom modezaak en vele politieke leiders van de liberale partij namen het er voor op. Het Christendom werd een openbare macht. Men deed veel aan liefdadigheid en daarbij hadden Reivatsi-plaatsen en de Christelijke kerken waren overvol. In 1889 werd wel de lang begeerde Godsdienstvrijheid gegeven, maar openbaarde zich ook de reactie. Vele Japanners gingen vreezen, dat hunne nationaliteit zou verloren gaan, en het gevolg was dat de meeste Japanners tegenover het Christendom vijandig of onverschillig werden. Dit werd erger toen Japan op aanhouden van de Europeesche groote mogendheden zijn overwinningsover, het schiereiland Liaotung met Port Arthur, moest loslaten. Toch is in de stemming van lieverlede betering gekomen. De eerste staatsman van Japan, Ito, heeft onlangs openlijk verklaard, dat hij met zorg de toekomstig gemoot gaat, omdat hij ziet dat het Atheïsme vooral onder de hogere standen steeds meer veld wint.

Wat de schrijver verder mededeelt omtrent het aantal belijders van den Christus in Japan, hebben wij onzen lezers reeds medegedeeld. Alleen willen wij er op wijzen dat, al is het aantal Christenen in dat land gering, velen die tot hen te rekenen zijn, belangrijke posities bekleeden, bijv. een minister van het Kabinet, graaf Aoki, onderscheidene presidenten van rechtbanken, 155 officieren, 12 parlementsleden.

Gemengd nieuws.

De pannelsijke Bijbelcommissie heeft als prijsvraag der stichting van Braye de volgende opgegeven: Exponatur et excutatur precipue discrepantie inter textum graecum et veteres versiones latinas, praesertim Vulgatam, Evangelii S. Marci. (Men vraagt eene uiteenzetting en verklaring van de voornaamste afwijkingen der oude Latijnse vertalingen, in 't bijzonder der Vulgaat van den Griekschen tekst van het Evangelie van Markus). De prijsvraag kan beantwoord worden door studenten van Roomsche Universiteiten, en ook door Roomsche studenten aan de Engelse Universiteiten van Oxford en Cambridge. Zij komen bij de mededinging in aanmerking, die de 'hogere wijding' ontvangen hebben.

Eene nieuwe secte. Wij lezen in de Wachter: 'Een nieuwe godsdienstige secte, bekend als de Christelijke Israëlieten, is te Boston opgestaan, met nog eenige aanhangers te Charleston, Somerville, Medford en Roslynale. Naar hun beschouwing behooren de mannen haar en baard zoo lang mogelijk te laten groeien. Zij voorspellen, dat het Duizendjarig Rijk in 1916 een aanvang zal nemen. Ram's Horn, die het vaak zoo pittig en humoristisch zeggen kan, geeft de volgende opmerking hieromtrent: 'De wijze van voorbereiding die sommige menschen voor het oordeel maken, wordt bij de Christ. Israëlieten aangetroffen. Zij bereiden hun huis niet, maar verdienen zich in verborgheden, welke voor de engelen rondom den troon gesloten zijn. Nadat zij hun eigen private gevolgtrekking hebben genomen uit teekenen, profetieën en innebeelden, beginnen zij formaliteiten en buitensporigheden te doen, die zonder eenige waarde zijn, om zichzelf en de wereld rondom hen voor den grooten dag voor te bereiden. De oordeel zal niet bij aankondiging plaats hebben, noch naar een gemaakte tijdsafel, maar als een dief in den nacht. Op deen dag zal het blijken dat geen waarde gehecht wordt aan het dragen van lang haar of een langen baard.

Wat toch al dwaze verdelns! Maar bij den zonderringen naam 'Christelijke Israëlieten' kan men zonderlingheden verwachten.'

WINCKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Onze lezer H. W. Ben. te S. (Dr.) zendt ons deze vraag:

Is het foutief wanneer de klem op verschillende lettergrepen wordt gelegd bijv. Samaria of Samaria; Efeze of Efeze; Catalogus of Catalogus; Pagina's of Pagina's enz. Zou hiervoor ook een regel zijn aan te geven; zoo niet, is de pers dan niet verplicht ons daarin voor te gaan, door klemtoontekens te plaatsen?

Deze schijnbaar eenvoudige vraag houdt toch zeer veel in.

Het is natuurlijk foutief om den klemtoon te leggen op een lettergreep, die hem niet hebben moet. Niemand zal in onze taal het onverschillig achten, of men zegt: kippenhok of kippenhok, tóren of tóren.

Maar de groote vraag is: op welke lettergreep moet de klemtoon vallen?

Hierbij nu zijn drie dingen op te merken:

1. Dat als het woorden betreft die wij geheel onveranderd uit een vreemde taal hebben overgenomen, of ook wel nagenoeg onveranderd, men zich moet houden aan den klemtoon, dien ze hebben in die taal, b.v. burein, nota.

Daarvoor is echter meestal bepaald kennis van die talen zelf noodig.

Men kan wel regels geven die vaak uitkomen, b.v. den nadruk leggen op de laatste lettergreep, of op de derde lettergreep van achteren, maar dat gaat lang niet altijd door.

Ten tweede zijn er woorden, die wij hebben overgenomen en veranderd b.v. Evangelie, majesté, Efeze. In die gevallen hebben we ons naar de in zwang gekomen uitspraak te richten, die veelal met den aard onzer taal in verband staat.

Met het oog op den Griekschen naam van Efeze b.v. is onze gewone uitspraak zeker verkeerd. Toch raad ik niemand Efeze te zeggen. Want de twee stonken, dan achteren volgende lettergrepen naamen het — nu verholandschte — woord, foel leelijk. In vele gevallen is het zelfs ondoenlijk de juiste uitspraak te volgen. Wie zal bv. gaan zeggen: thermometer, barometer, zooals het eigenlijk zou moeten zijn?

Ten derde zijn er een aantal woorden, waaronder de geleerden het nog altijd niet eens zijn, bv. altijd en pilaar.

Het best is in twijfelachtige gevallen een 'gestudeerd' man te vragen, hoe 't wezen moet. Wij Nederlanders spreken van nature altijd uit Theofilus, Christofilus. Toch moet de klemtoon op de tweede lettergreep vallen. Maar dat moet wie 't niet weet, gezegd worden.

En daarom heeft onze lezer gelijk, als hij wil dat de pers ons voortlicht en toontekens plaatst (gelijk thans reeds in vele Bijbels geschiedt). We komen dan allengs te weten, dat het moet zijn Catalogus, Pacific, Stifanus enz. Ja wie weet, of dan ook niet misschien de Amsterdammers zelfs leeren de namen hunner straten beoordeel uit te spreken en niet te kallen van Bilderdijkstraat, Oldenbarneveldstraat bedenkend dat het niet om een dijk en een veld maar om twee beroemde mannen te doen is.

Een andere vraag (van N. de B. te B.) luidt: Is het licht van den eersten dag hetzelfde

als dat van de zon op den vierden dag? m. a. w. bestaat er behalve het zonlicht nog een ander natuurlijk?

Men zou hierop met den oud-Nederlandschen lichter kunnen zeggen: 'Dine vraag is swaer!' Met zekerheid te beantwoorden is ze nog niet.

Wat het eerste gedeelte er van betreft, zoo dient opgemerkt dat, al wordt hierop met ja geantwoord, daarom het tweede gedeelte nog niet vervalt. Als God den eersten dag het licht scheep, kan Hij dat op den vierden in de zon als in een lamp of lichtdraagster hebben verenigd, gelijk vele Schriftonderzoekers hebben geloofd.

Maar al is dit ook zoo, toch behoeft daarom nog niet beweerd, dat er geen ander licht is dan het zonlicht. We kennen b.v. het electrisch licht, dat zich vertoont in den bliksem en ontzettend schel en schitterend is. Zoo ook de onlangs gevonden stof Radium, die een lichtgevend vermogen bezit, grooter dan ooit iemand in eenige stof had kunnen vermoeden. Wat te dien opzichte in de laatste tijden is gevonden, maakt zelfs veel vroegere wetenschap denklijk waardeloos. Doch volkomen zekerheid omtrent deze dingen hebben we nog niet. Meer er van te zeggen gaat, hier althans, moeilijk. Moge het den vrager eenigszins bevredigen.

Een derde lezer O. te A. doet een vraag, die hierop neerkomt, of men de berekeningen der sterrekundigen over den afstand der zon van de aarde enz. niet als dwaasheid moet beschouwen, en of men wetkelijk zulke dingen kan berekenen.

Het zou nogal moeilijk zijn duidelijk hier aan te toonen, hoe het komt, dat tal van berekeningen volkomen betrouwbaar moeten zijn. Daartegenover staat dat ook de sterrekundigen zich vaak vergist hebben. Doch om nu maar één ding te noemen ten bewijze, dat er ook betrouwbare berekeningen zijn, wijzen we slechts op de zons- en maansverduisteringen, die vele jaren vooruit tot op de tweede toe voorspeld worden en uitkomen, gelijk ieder zien kan. Met de komst der kometen is het evenzoo. Men ziet dus, dat volstrekt niet alle berekeningen der sterrekunde maar gissingen zijn.

Met nog een vraag, die van A. H. P. te B., sluiten we voor ditmaal. Ze luidt:

In Ezechiel, die verzen 17 en 24, lees ik van een bath, een efa, een hin en een homer olie. Hoeveel liters zijn deze maten?

Hier schijnt Ez. 45 vs. 11 en 24 bedoeld te zijn, althans we lezen daar:

Eene efa en een bath zullen van eenerelei maat zijn; dat een bath het tiende deel van een homer houde; ook eene efa het tiende deel van eenen homer; de maten daarvan zijn naar den homer;

ook zal hij een spijsoffer bereiden, eene efa tot eenen var, en eene efa tot eenen ram; en een hin olie tot eene efa.

Omtrent de maten en hun inhoud onder Israël heeft